

MINISTERSTWO
ROZWOJU REGIONALNEGO

DEPARTAMENT ZARZĄDZANIA
EUROPEJSKIM FUNDUSZEM SPOŁECZNYM

Warszawa, 22 listopada 2010 r.

DZF-IV-82252-383-MLI/10

NK: 159854 /10

wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

W dniu 22 listopada br. Minister Rozwoju Regionalnego zatwierdziła zmienione *Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL* (dalej: *Wytyczne*).

Ze względu na szeroki zakres zmian wprowadzanych w ramach aktualizacji *Wytycznych*, zostały one poddane szerokim konsultacjom, które trwały od sierpnia do października br. Oprócz konsultacji pisemnych, *Wytyczne* były przedmiotem dyskusji podczas konferencji uzgodnieniowej z instytucjami, które zgłosiły uwagi do *Wytycznych*, podczas spotkania z instytucjami pośredniczącymi i wdrażającymi w ramach Grupy Roboczej ds. Finansowych PO KL, jak również podczas posiedzenia Komitetu Monitorującego PO KL we wrześniu br. Zestawienie uwag wraz ze stanowiskiem Instytucji Zarządzającej (IZ) PO KL oraz szczegółowymi wyjaśnieniami do kwestii, które nie zostały uwzględnione, jest zamieszczone na stronie internetowej www.efs.gov.pl w zakładce *Dokumenty i Wytyczne / Wytyczne obowiązujące*.

Wytyczne wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z zapisami zawartych umów o dofinansowanie projektu PO KL, przy wydatkowaniu środków przyznanych w ramach projektu beneficjent zobowiązany jest do stosowania aktualnej wersji *Wytycznych*. Tym samym **wydatki ponoszone od dnia 1 stycznia 2011 r. w projektach realizowanych w ramach PO KL muszą być zgodne z *Wytycznymi*** (np. przeprowadzanie procedury rozeznania rynku przed dokonaniem zakupu towaru lub usługi, zawieranie nowych umów w ramach zatrudniania personelu, brak możliwości kwalifikowania nagród jubileuszowych). **Nie dotyczy to wyłącznie takich kwestii wynikających z *Wytycznych*, które mają wpływ na konstrukcję budżetu, tj.:**

- katalogu kosztów pośrednich;
- wysokości ryczałtów w przypadku kosztów pośrednich;
- katalogu kosztów zarządzania oraz limitów kosztów zarządzania.

Tym samym, projekty rozliczane są zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu zatwierdzonym przez IW / IP, przy czym przy ponoszeniu wydatków uwzględnia się zasady kwalifikowania wydatków zawarte w nowej wersji *Wytycznych*.

Wytyczne w pełnym zakresie tj. bez jakichkolwiek wyłączeń będą obowiązywać od 1 stycznia 2011 r. w przypadku:

1. projektów złożonych w odpowiedzi na konkurs ogłoszony po dniu 1 stycznia 2011 r.;
2. wniosków o dofinansowanie projektów systemowych w ramach Priorytetu VI i VII na 2011 r. bez względu na datę złożenia wniosku o dofinansowanie projektu przez beneficjenta;
3. pozostałych projektów systemowych, dla których wnioski o dofinansowanie zostały złożone po dniu 1 stycznia 2011 r.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ministerstwo
Rozwoju Regionalnego
ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa

tel. (022) 330 30 04
fax (022) 330 30 31
www.mrr.gov.pl
www.funduszeuropejskie.gov.pl

UNIA
EUROPEJSKA

Jednocześnie pragnę zaznaczyć, że reguła proporcjonalności stanowi doprecyzowanie zapisów wynikających z umowy o dofinansowanie projektu, zgodnie z którą beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. W związku z powyższym, reguła proporcjonalności będzie mieć zastosowanie do wszystkich projektów (zarówno konkursowych, jak i systemowych) będących w trakcie realizacji (tj. w ramach których, w dniu wejścia w życie Wytycznych, nie zostały zatwierdzone wnioski o płatność końcową). Podlegają jej zatem wszyscy beneficjenci realizujący projekty w ramach PO KL.

Najważniejsze zmiany wprowadzone w Wytycznych dotyczą następujących kwestii:

- 1) Przejrzystość i konkurencyjność wydatków,
- 2) Zasada efektywnego zarządzania finansami,
- 3) Koszty związane z zatrudnianiem personelu,
- 4) Koszty pośrednie rozliczane ryczałtem,
- 5) Koszty zarządzania,
- 6) Pilotażowe wprowadzenie stawek jednostkowych,
- 7) Reguła proporcjonalności.

Przejrzystość i konkurencyjność wydatków (sekcja 3.1.3)

Z uwagi na publiczny charakter środków przekazywanych na realizację projektów PO KL wszystkie wydatki w projektach powinny być ponoszone w sposób przejrzysty i konkurencyjny. W związku z powyższym, wprowadzono wyraźny obowiązek przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców. Doprecyzowano zapisy dotyczące zasady konkurencyjności, która obecnie ma (z pewnymi wyjątkami wyraźnie wskazanymi w *Wytycznych*) zastosowanie do personelu projektu oraz wprowadzono taryfikator korekt finansowych dla przypadków naruszenia zasady konkurencyjności. W odniesieniu do beneficjentów, których obowiązuje stosowanie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* dodano obowiązek realizacji zamówień zgodnie z *Zasadami dotyczącymi prowadzenia postępowań o udzieleni zamówienia publicznego finansowanych ze środków EFS*, które stanowią załącznik do *Wytycznych*.

Zasada efektywnego zarządzania finansami (sekcja 3.1.4)

W związku z obowiązkiem ponoszenia wydatków w sposób racjonalny i efektywny, wprowadzono obowiązek dokonywania przez beneficjenta rozeznania rynku w przypadku zakupu usługi lub towaru o wartości powyżej 20 000 zł netto, chyba że zakup jest dokonywany w myśl zasady konkurencyjności lub ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Jednocześnie w przypadku towarów i usług, dla których rozeznanie rynku nie będzie możliwe, beneficjent będzie zobowiązany do wyboru wykonawcy zgodnie z procedurą obowiązującą dla zasady konkurencyjności.

Koszty związane z zatrudnianiem personelu (podrozdział 4.5)

W *Wytycznych* wprowadzono szereg szczegółowych zapisów w zakresie zatrudniania personelu projektu, zarówno na podstawie stosunku pracy jak i stosunku cywilnoprawnego.

Z uwagi na powszechność zjawiska angażowania personelu projektu na podstawie umów cywilnoprawnych do wykonywanych zadań, podczas gdy personel ten jest jednocześnie zatrudniony (w ramach stosunku pracy) przez beneficjenta, podkreślono konieczność zapewnienia zgodności takiego postępowania z przepisami odrębnymi, w szczególności przepisami Kodeksu pracy. W ocenie IZ PO KL przyjęcie takiego modelu zatrudniania personelu projektu rodzi uzasadnione obawy co do tego, czy obowiązki z umów cywilnoprawnych nie stanowią powielenia obowiązków wynikających z umowy o pracę, jak też tego, czy są one realizowane poza godzinami pracy. Co więcej, powyższe postępowanie może prowadzić do zaburzenia przejrzystości wydatków projektu, jak również generować koszty, których beneficjent, wykonując podobne zadania poza projektem, nie ponosi.

Kierując się m.in. powyższym, wprowadzono również zasadę, iż umowa o pracę z osobą stanowiącą personel projektu powinna obejmować wszystkie zadania wykonywane przez tę osobę w ramach projektu/projektów realizowanych przez beneficjenta.

Jednocześnie wprowadzono ograniczenie, zgodnie z którym niekwalifikowalne będzie wynagrodzenie personelu projektu zatrudnionego jednocześnie w instytucji uczestniczącej w realizacji PO KL (w rozumieniu *Wytycznych*), chyba, że nie zachodzi konflikt interesów ani podwójne finansowanie.

Koszty pośrednie rozliczane ryczałtem (podrozdział 4.4)

Nowe uregulowania w zakresie kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem zostały wprowadzone do *Wytycznych* w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską. Zmiana dotyczy przede wszystkim wprowadzenia stałych wskaźników kosztów ryczałtowych i rezygnacji z konieczności sporządzania przez beneficjenta dla danego projektu metodologii kosztów pośrednich. Wprowadzono również ograniczenie w stosunku do obecnie obowiązujących zasad, zgodnie z którym koszty wykazane w katalogu kosztów pośrednich nie mogą być wykazywane w ramach kosztów bezpośrednich, w szczególności w zadaniu związanym z zarządzaniem projektem.

Ponadto, wprowadzono założenie, iż koszty bezpośrednie, będące podstawą wyliczenia tych kosztów, nie są pomniejszane o wydatki odnoszące się do cross-financingu. Natomiast – zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej – w sytuacji zlecenia przez beneficjenta realizacji zadań merytorycznych na zewnątrz, podstawa wyliczenia limitu kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem będzie podlegać pomniejszeniu (poprzez pomniejszenie wartości kosztów bezpośrednich) o wartość ww. zadań zleconych.

Koszty zarządzania projektem (podrozdział 4.3)

W związku z tym, że założeniem projektów powinno być kierowanie wsparcia do uczestników projektu, wprowadzono nieprzekraczalne limity na koszty zarządzania projektem oraz doprecyzowano katalog kosztów, które mogą być ujmowane w tym zadaniu. Zlecona przez IZ PO KL ekspertyza dotycząca kosztów administracyjnych w projektach w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich wykazała wysoki poziom kosztów zarządzania projektami finansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego, które częstokroć przekraczały 30% całkowitych wydatków projektu. W związku z powyższym, na bazie wyliczeń wskazanych w ww. ekspertyzie, do *Wytycznych* wprowadzono procentowe limity kosztów zarządzania dla projektów o określonej wartości.

Stawki jednostkowe – rozliczanie kosztów bezpośrednich ryczałtem (sekcja 4.2.2)

W ramach *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 396/2009 z dn. 6 maja 2009 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1081/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego w celu rozszerzenia rodzajów kosztów kwalifikujących się do objęcia dofinansowaniem z EFS* wprowadzona została m.in. nowa forma rozliczania kosztów bezpośrednich w projekcie, tj. stawki jednostkowe. Stawki stanowią, obok dotychczas przewidzianych kwot ryczałtowych, jeden ze sposobów ryczałtowego rozliczania kosztów bezpośrednich projektu.

Obecna wersja *Wytycznych* umożliwia beneficjentom skorzystanie z ww. formy rozliczania kosztów bezpośrednich projektu. Niemniej jednak, ze względu na fakt, iż taki sposób rozliczania wydatków nie był dotychczas realizowany oraz może rodzić trudności na etapie jego wdrażania, zdecydowano, iż w pierwszej kolejności powinien on mieć charakter pilotażowy. W związku z powyższym, podstawą ustalenia stawki jednostkowej była ekspertyza zewnętrzna dotycząca wysokości stawek jednostkowych dla szkoleń językowych prowadzonych jedynie na terenie województwa zachodniopomorskiego. Tym samym, *Wytyczne* dopuszczają możliwość rozliczania kosztów bezpośrednich projektu w oparciu o stawki jednostkowe jedynie w tym zakresie. Niemniej jednak, nie wyklucza się, że w późniejszym okresie zakres stawek jednostkowych będzie ulegał rozszerzeniu, co zostanie ujęte w kolejnych nowelizacjach *Wytycznych* i będzie podlegało konsultacjom społecznym.

Reguła proporcjonalności (sekcja 3.1.5)

Do *Wytycznych* została wprowadzona reguła proporcjonalności, nie ujęta w wersji dokumentu przekazanej do konsultacji w sierpniu br. Zastąpiła ona kwestionowany ogólny zapis zawarty w wersji *Wytycznych* przekazanej do konsultacji dotyczący możliwości podjęcia decyzji o niekwalifikowalności wydatków w sytuacji nieosiągnięcia przez beneficjenta kryteriów strategicznych lub kryteriów dostępu lub nieosiągnięcia produktów i rezultatów projektu

Wprowadzona w ostatecznej wersji *Wytycznych* reguła proporcjonalności dotyczy rozliczenia projektu pod względem finansowym w zależności od stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu. Wynika ona z faktu, że beneficjent w umowie o dofinansowanie projektu zobowiązuje się do realizowania projektu zgodnie z założeniami, jakie określił we wniosku o dofinansowanie. Jednocześnie *Wytyczne* zobowiązują beneficjenta do tego, aby ponoszone w ramach projektu wydatki przyczyniały się do osiągnięcia założeń projektu. Oznacza to, że kwota rozliczona w ramach zawartej umowy o dofinansowanie projektu powinna być proporcjonalna do stopnia osiągnięcia założeń, określonych we wniosku.

Inne zmiany:

- W Słowniczku (podrozdział 2.3) doprecyzowano definicję personelu projektu, wprowadzono definicję personelu zarządzającego projektem, definicję zamówienia oraz wykonawcy;
- Wprowadzono możliwość negocjowania ewentualnych zmian w budżecie projektu w przypadku zmian w prawie krajowym lub wspólnotowym wpływających na wysokość wydatków kwalifikowalnych w projekcie (podrozdział 3.1 pkt 2);
- Doprecyzowano, że kompensata (potrącenie należności) stanowi wyjątek od reguły „wydatku faktycznie poniesionego” (sekcja 3.1.1 pkt 1g);
- Doprecyzowano obowiązek wynikający z konieczności zachowania trwałości projektu (sekcja 3.1.6 pkt 3);
- Wprowadzono obowiązek wykazywania wymiaru czasu pracy personelu projektu we wniosku o dofinansowanie projektu oraz uzasadniania konieczności poniesienia kosztów związanych z zakupem sprzętu i amortyzacją sprzętu (podrozdział 3.4 pkt 5 i 6);
- Doprecyzowano, że warunkiem kwalifikowalności uczestnika projektu jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych (podrozdział 3.6 pkt 5);
- Wprowadzono niekwalifikowalność nagród jubileuszowych (podrozdział 4.4 pkt 4) oraz podatku od towarów i usług VAT w zakresie, w którym beneficjentowi przysługuje prawo częściowego odliczenia podatku towarów i usług VAT wg proporcji ustalonej zgodnie z art. 90 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (podrozdział 4.9 pkt 3);
- Ograniczono możliwość kwalifikowania wydatków na wyposażenie stanowiska pracy personelu projektu (podrozdział 4.5 pkt 7);
- Wprowadzono szczegółowe zapisy na temat zasad angażowania osób samozatrudnionych do projektu (sekcja 4.5.3);
- Uporządkowano zapisy dotyczące opłat finansowych (podrozdział 4.8);
- W ramach *cross-financingu* powinien być uwzględniany sprzęt zakupiony w celu przekazania uczestnikom projektu (podrozdział 4.13 pkt 7c);

Zwracam się z prośbą o zaznajomienie się z zasadami kwalifikowalności określonymi w zmienionej wersji *Wytycznych*. Jednocześnie pragnę poinformować, że na początku grudnia zostaną opublikowane *Zasady finansowania PO KL*, w których wyjaśnione zostaną w sposób bardziej szczegółowy oraz na przykładach zapisy *Wytycznych*.

Z poważaniem,

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Paweł Chorąży

